

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

X. Io. Trithe. Abbas Span. Optimo Fratri Ioanni Nutio salutem, & veram in
Domino charitatem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

IOANNES TRITHE. ABBAS SPAN. DILECTO FRATRI NICOLAO Priori suo claustrali. S. & sinceram in Domino charitatem.

REVVS nostris prauorum maleuolentia perturbatis, animus ad aliena rapitur, & ubi tandem consistat merito speculatur. Non parcunt innocentiae temeritatis autores, & qui nos ledere nequeunt, linguam in nostros mendacem atque maledicam (sicut audiuius) extendunt. Nos autem eorum parui pendentes maledicta, Dei que misericordiam collaudantes benedicimus, de cuius protectione in tempore opportuno certi sumus. Quid enim hominum stultitias continuo furore maris instar sequentes curaremus, quibus de fatuitate totum, de sapientia vero nihil constat? Scimus enim per multas tribulationes regnum patere cœlorum: nec pati quæ casus offert abnuimus, Christi passionem præ oculis iugiter habentes. Nunquam tristia nobis defuerunt, ex eo die quo ad Abbatiam fuimus electi, sed mentem diuinarum scripturarum fulcimentis instructam eo locauimus, quo (Dei miseratione præseruante) neque prosperis neque aduersis à suæ tranquillitatis statu poterit eueri. Neque enim ignoramus, quam sit hominibus perniciofa res in temperata tristitia, si mentibus inhæserit semel: quanquam sine tristitia vitam agere non sit facile. Sola me innocentia consolatur, patientem iniurias, videbuntque Cynonoti quam sim Christianus philosophus. Nec satis mihi facit eorum cauillatio, qua dicunt, non meci factum odio quod temere præsumperunt, cum nominis nostri non mediocriter cernarationem. Sed aliud hæc tempora poseunt. Erit ad caput Iulij mensis Principium conuentus in Colonia, quo & nos vocati sumus per serenissimum principem Electorem Ioachim Brandenburgensium Marchionem. Vnde ne propter diuturnam nostri absentiam status rerum monasterij collabatur, tuæ charitati vices nostras interea committimus, citra tamen præiudicium nostræ dignitatis, quousque vel ad cœnobium reuertendum duxerimus, vel hanc ipsam reuocare commissionem. Nihil egeris magni & insoliti, nihil mobilium vel immobilium vendas, nihil alienaueris aut locaueris, nec dederis in pignus, solum ea facias quæ Priori & cellerario conueniunt. Sic agito vt monachum decet Abbati subiectum. Vale sanus. Ex Neometi 24. die mēsis Iunij Anno Christianorū. M. D. V.

IO. TRITHE. ABBAS SPAN. OPTIMO FRATRI IOANNI Nuptio salutem, & veram in Domino charitatem.

EA quæ mihi de Priore meo Nicolao suisque cōplicitibus testimonia perfidiæ & infidelitatis significasti, charissime frater, antea non penitus ignoravi. A pluribus enim sciebam annis, cum tu adhuc monialium in Bibelis præpositum ageres, quod Prior, homo alioquin satis promptulus inconsiderate loquendi, quæ non intelligat quorum dicta vergant, cuius totus spiritus in naribus eius semper est: simul & frater Heilmannus, pluribus annis cellerarius meus & procurator vniuersalis, scitus quidem & astutus, sed odio in nos agitatus nimium, vna cum paucis è numero fratrum donatorum, partibus fauentes transylvanianis, iniquis contra nos & principem nostrum machinationibus laborarunt. Non egemus alieno testimonio, qui Prioris verba viuaci memoria tenere cogitamus. Qui cum nuper hic nobiscum esset, inter cætera ministeriales Ducis talia de nobis verba dixisse confessus est: *Si Abbas vester Ducis nostri partibus adhaesisset, quemadmodum fauisse conuenitur Palatinis, non incidisset mala hæc omnia.* Scio quod verum est eorum in hac parte testimonium. Quis vero Ducis animum concitauit in nos, nisi Prior ipse, qui nobis ista retulit, prædictusque frater Heilmannus, & Claudius ille Donatus, qui Palatinas partes semper calumniantes, nobis transylvanos sine causa reddiderunt infensos. Deus omnipotens, qui nouit omnia priusquam fiant, scit quia non mentior. Quotiescunque ex ministris ducalibus quispiam intrauit monasterium, memoratis delatoribus notus, memoria nostri, quæ si nimium faueremus Palatinis rebus, in medio fuit. Hæc vna & prima Cynonotorū amulationis in nos causa fuit, quam etsi ante ferme decennium fratrum nobis charitas notam fecerit, tute satis tamen auferre nequiuimus. Addamus & alteram, feudum castelli Spanhemensis, quam tu quoque non ignoras concernentem. Tertia est hominis in nos odij causa, indefessa circa bonas literas studiorum nostrorum continuatio, cui (vt suis loquamur verbis) videre libros horror est maximus. Hanc boues illi duo monticulæ Idalimus & Cno-

DILECTO FRATRI N...
am in Domino cha.

is, animus ad aliena rapitur, de vi
innocentia temeritatis autores de
acem atque maledicam (sicut an
es maledicta, Deique misericordiam
mpore opportuno certissimum. Qu
tar sequentes curaremus, quibus de
imus enim per multas tribulationes
nuimus, Christi passionem praece
ant, ex eodie quo ad Abbatem
cimentis instructum eo locum
neque aduersis à sua tranquillitate
hominibus perniciose reseruit
sine tristitia vitam agere non suis
rias, videbuntque Cynonon quim
orum cauillatio, qua dicunt, nem
ominis nostri non mediocriter co
rit ad caput Iulij mensis Principem
erenissimum principem Electorem
ne propter diuturnam nostri abste
ati vices nostras interea comitati
ousque vel ad conuictum reuocan
nem, Nihil egeris magni & inuol
ueris aut locaueris, nec dederis
unt. Sic agito vt monachum detur
sis Iunij Anno Christiano...

MO FRATRI IOANNI
vino cha.

ibus testimonia perdidit & inuol
us ignorati. A pluribus enim
situm ageres, quod Prior, homo
ne non intelligat quoriam dicta ve
nol & frater Heilmannus, pluribus
s quidem & alturus, sed odium nos
onatorum, partibus fauente
inationibus laborarunt. Nemo
noria tenere cogitatus. Quam
Ducis talia de nobis verba dixe
set, quem admodum fuisse conuictum
m est eorum in hac parte tribu
Prior ipse, qui nobis ista remissio
s, qui Palatinas partes semper cal
in fensos. Deus omnipotens, qui
Quotiescunque ex ministris de
oribus notus, memoria nobis
c vna & prima Cynonon
um fratrum nobis charitas
s & alteram, feudum castelli Syn
n. Tertia est hominis in nos
m continuatio, cui (vt suis loqu
ues illi duo monticula ledimus
& Co-

& Cnopephorus, omnium scripturarum bonarum ignari, hostes, aduersarij & contem
ptores, non parum auxerunt, quippe qui nostris studijs optimis, ad quæ sumus nati, semper
pro viribus detraxerunt. Quartam æmulis causam aduersum nos, bellum atrocissimum
dedit; quod contra mitissimum principem nostrum Philippum comitem Palatinum,
anno priore multorum conspiratio gessit. Quæ illo durante in nos fuerint præsumpta
ab æmulis, cum tu semper toto illius tempore in oppido vicino monasterio Creutzen
nach mecum fueris conuersatus duabus & viginti hebdomadibus, non ignoras. Quid si
& quinram præscriptis addiderimus odiorum in nos causam, quam Prioris nostri ver
ba confirmant, tamen si certo sciamus certius esse confictam. Retulit enim nobis pridem
10 à Cynonotis ad nos Neometim reuerfus, ducalem archigrammatæum quibus nescio
verbis prouocatum à nobis, vt rebus nostris faueat male, eumque ob id omnia in nos
principis nomine imperioque seducti excogitasse, ac satellitibus præfecti latrocinandi
comendasse officium. Nihil in eum perperam dixisse nos vnquam meminimus,
nec hoc ipsum quidem, cuius nos accusare videtur, quod homo sit indoctus & versipel
lis, suis commoditatibus nimium inhians, vt pote qui ad principem venit scholaris inops
atque pauperrimus, annisque paucis enasit seruiendo ditissimus. Si hæc aliquando ver
ba dixissem, verba vtique dixissem suis motibus congrua, & propterea vera, neque aduer
sus Principem suum, sed in eum qui talia fecisset prolata. Mores mihi Ducis admodum
fatis constare videntur: mitis est, humanus cito, nimium credulus. Nec eius gratiam
20 posse nos recuperare delationibus falsis amissam arbitramur difficile, nisi causa nos pro
hiberet occulta ne debeamus. Credulus nimium suis iniuste nos persecutus est. Ven
iam ergo non postulabimus ab eo, quem læsimus nunquam. Experiemur fortunam
etiam grauiora minantem, illum constituentem nobis protectorem, cuius nutu subsistunt
vniuersa. Puderet nos merito, si tot sudores literarum studio atque labores per conti
nuos annos triginta & ante & post religionis introitum monastica gratis impendisse vi
deremur, vt animo non possemus imperare nostro, triplicis Philolophia fortissimis cir
cumsepto præsidijs: & odia continere imperitorum, & quæque nobis aduersantia pro
regni cælestis desiderio cum mansuetudine & patientia tolerare. Quantumlibet enim
sint graua, quæ nobis improba fortuna parauit inuidia, propterea vel maxime con
30 temnenda sunt, quoniam obnoxia fini perseverare diutius non possunt. Sanctorum
Christi martyrum victoria, quam sint aduersa huius mundi ridenda viro sapienti, clarissi
mo nos instituit exemplo. Breuissimo durantiæ tempore pro redemptoris sui amore pa
tienter sustinere tormenta pro quibus angelorum sine termino æterna iam fruuntur le
ticia. Absterfit ab oculis eorum omnem lachrymam Christus, pro cuius testimonio in
hac vita susceperæ contraria: & iam non erit inter eos clamor amplius, neque timor, ne
que luctus, neque dolor, quoniam hæc omnia sicut fumus in hoc sæculo tranfierunt: illi
autem sunt in pace, & viuunt nomina eorum in sæcula sempiterna. Sustineamus & nos,
amantissime frater, pro Christi amore cum patientia in remissionem peccatorum no
strorum, ea quæ nobis aduersa proueniunt, scientes fidelem dixisse Theophilum, quoniam
40 per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum calorum. Adrendamus caput nostrum,
conditorem nostrum, præceptorem & Dominum nostrum IESVM CHRISTVM
Deum & hominem, quanta mansuetudine, longanimitate & patientia pro nobis to
lerauit aduersa huius vitæ, famæ innocentis dispendium, irrisiones, contemptum, fa
mem, sitim, frigus & æstum; immentolque pro salute nostra labores ac postremo in fini
tis plenam amaritudinibus passionem, horrendos cruciatus, & mortem in patibulo crucis,
latere transfixo cuspide nimis acerbam. Itaque si principem nostrum Dominum
que & magistrum oportuit primum talia pati, & sic intrare in gloriam suam, quomo
do nos Christiani, nos monachi, nos denique iniqui, & ipsa necessitate naturæ mor
tales atque corruptibiles, gloriam nobis pollicebimur (vt ita dixerim) alienam, sine
50 labore, sine aduersitatum & multimoda tolerantia passionum. Ad principis nostri glo
riam nemo pertinget, qui non FIDE ET OPERE in eius charitate vsque ad mor
tem Christiane viuendo, perseverauerit. Quid autem in Christo sit pie viuendo per
seuerare; sanctus non tacuit Christophilus dicens: Omnes qui in Christo volunt pie
viuere, persecutionem patientur. Non potest sine aduersitate viuere Christianus, iplo ad
nos dicente magistro: Si me persecuti sunt, & vos persequentur. Non est seruus maior do
10an. 15;
mino suo, neque super magistrum discipulus, neque Christo melior Christianus. Si mem
bra sumus Christi, caput nostrum in aduersitate sequamur, vt in eius consortio nume
rari mereamur regnantes, in cuius imitatione nunc patientes contristamur. Suffi

In afflictio
nibus debe
mus respici
cere in Chri
sto & san
ctis eius.

Apocal. 12.

Abor. 14.

2. Tim. 3.

10an. 15;

T. Pithen

Opera
Historia

Pro Christo
qui patitur.

cit enim discipulo Christi, vt sit in passionibus & aduersitatibus præceptoris exemplo quotidie, seorsumque munimine dominum regio suum mente sollicitus imitetur. Nunquam desunt in hac vita Christiano certamina passionum, quanquam non omnes qui dicuntur Christiani, his per patientiam ad meritum vtantur. Non omnes enim qui patitur in hoc mundo, passionibus Christi in veritate communicat, sed is tantum Christi fit testimonio gloriosus, qui aut pro Christi & iusticiæ amore patitur, aut pro suis peccatis innocens omni se dignum aduersitate, vt Christum lucrifaciat, arbitrat. Dixit enim in sanctis martyr Christi magnus Cyprianus: *Pena martyrem non facit, sed causa.* Si, quando patimur, Christus est in causa, non tristemur, sed retineamus in nobismetipsis dolorem nostrum ac fortiter feramus, quoniam ipse Christus, pro cuius amore patienter

Rom. 5.

sufferimus, festinum nobis de cælo mittet auxilium. Scis enim quid sanctus dixerit Christophilus: *Tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio vero spem.* Et ne spem putarem in anem, subiunxit: *Spes autem non confundat, quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.* Nonne & quidam sapiens necessariam hominibus iustis tribulationem considerans dixit? *Vasa figuli probat fornax, & homines iustas tentatio tribulationis.* Patienter ferenda sunt quæcunque nobis occurrunt aduersa: quoniam etsi multæ sunt tribulationes iustorum, de omnibus tamen à Domino post breuissimam horam momentaneamque liberantur. Stultum est timere quod euitare non possis, & propter aduersitatem corporis morbum incidere mentis. Menandri versiculorum auctoritas nos confundat, si pulsati aduersis fuerimus muliebres. Dicit enim

Φίλον ἀνάγκη βήτας οἶσα τὴν τύχην. Et

Φρονίτος ὅτι ζῆμιαν γὰρ φέρει.

Στεφῆνος φέρει γὰρ συμφορὰν τὸν ἰσχυρῶς.

Νικάνορ ἰσχυρῶς τὴν παρὰ τὸν αὐτοῦ.

Ἀνδρῶν τὰ κερὰ πῆλοσθ' ἡσυχῆ φέρει.

Nobis igitur, mi frater, qui & monachi sumus & Christiani, contra omnia quæ possunt imminere aduersa, semper firmandus est animus, & in Christi amore solidandus, vt nullus præsentis vitæ casus vnquam nobis possit occurrere, contra cuius impetum mens non fatis antea fuerit præmunita. Hoc autem quam facillime quidem poterimus, si omnia cogitata nostra & opera, ipsa quoque cordis nostri desideria per interni feruorem amoris ad Christi memoriam iugiter referamus. Magna sunt quæ nobis à principe nostro promittuntur in cælis, quorum iugis memoria si mentibus nostris fideliter inhaerit, nulla profecto huius mundi formidabimus aduersa. O frater amantissime, si futuræ felicitatis præsentis vitæ aduersitas gaudium tibi afferret, & tristitiam ingentem mundana prosperitas.

1. Corint. 2.

Maxima sunt sempiternæ amcenitatis gaudia, penitusque incomprehensibilia mortalibus, quia sicuti scriptura pollicetur diuina: *oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, estimatio boni, quod omnipotens Deus præparauit amatoribus suis.* Hac sepius mente cogitans, dilectissime fili, & tuam leuius feres ægritudinem, & nostram calamitatem non plorabis. Quanquam dubitemus minime grauius te ferre nostram iniuriam, quam omnem corporis tui quam pateris infirmitatem. Ex nostro enim tuum merentes animum (nobis crede) plus tibi compatimur, quam ipsi patiamur. Multis te subactum tribulationibus ab ætate tenera cognouimus, & ob id tibi iam senio & in valetudine grauato amplius condolemus. Sed patienter sufferas, quicquid aduersi tibi acciderit: tempus malorum peregrinationis nostræ breuissimum est, merces autem in tribulatione pro Christo laborantium æterna. Speramus in breui tristitiam tuam nostra præsentia temperandam: quod si inuidia Satanae præsentiam corporalem intercluserit, præsentis hic amoris spiritu, in futura cælestis patriæ vita (largiente saluatore omnium) perpetuo latibimus conspectu. Postridie descensuri ad Coloniam Agrippinam, vocati per literas clementissimi principis Ioaehim Brandenburgensium, quem nosti, & cuius vidisti collata in nos beneficia, vnum inter eos principes qui Romanum habent eligere Regem. Unde reditus nostri diem ignorantes Nicolaum Priorem nostrum sub quadam limitatione constituimus vicarium generalem, vt circa rei nostræ statum vtriusque curam interea gerat sollicitam, ne quid nobis absentibus in monasterij negocijs perperam agatur. Quocirca & tuâ charitatem, de qua plurimum confidimus, paterne duximus commonendam, vt oculos super eum perspicaces adhibeas, eique in omnibus quæ tractanda occurrerint, quantum tuâ imbecillitas permiserit, assistas, ne quid mali propter eius inexpertam leuitatem, qua se omnia posse confidit, pauperis Cœnobij conditio patiat. Vale amantissime fra-

& aduersitatibus præceptoris tuo
regio suum mente sollicito
amina passionum, quamquam non
meritum vrantur. Non committit
veritate communicat, sed in caritate
& iusticiæ amore paratur, aut pro
Christum lucrificat, arbitrate. *De
Pena martyrum non facit sententiam. Si
mur, sed retineamus in nobis
Christus, pro cuius amore patitur.
Scis enim quid sanctus dicit. *Christi
probatorem, probatio vero per se
fundat, quia caritas Dei in
Nonne & quidam sapiens nocentem
Vasa figuli probat fornax, et homines
que nobis occurrunt, aduersi: quo
nibus tamen à Domino post horum
rum est timere quod euitare non pos
ere mentis. Menandri vesicularum
is mulieres. Dicit enim**

Christiani, contra omnia que possunt
in Christi amore solidandas, mem
ere, contra cuius impetum mens
ime quidem poterimus si omnia
sideria per interni feruorem amemus
unt quæ nobis à principio nostris
bus nostris fideliter inhaerent, non
ater amantissime, si future felicitate
ccelis, mente sagaci reuolutes, pro
am ingentem mundana propinqua
que incomprehensibilia membra
a, nec auris audiat, nec in car
parauit amatoribus suis. Hæc
egritudinem, & nostram calamitat
us te ferre nostram inuentionem, quam
Ex nostro enim tuum mentem
patiamur. Multis te subdolum
iam senio & in valentissime
uid aduersi tibi acciderent, tempore
ces autem in tribulatione spe
n tuam nostra presentia tempore
intercluserit, presentes in
ore omnium perpetuo
inam, vocati per literas scientibus
um, quem nos, & cuius vultu
manum habent eligere Regem. In
nostrum sub quadam
statum vtriusque curam in
negocijs perperam agatur. Quæ
paterne diximus commoneant
mnibus que tractanda occurrunt
d mali propter eius inexpectat
ij conditio patiat. Vale. *in
medic*

me frater, & Deum ora vt eius voluntas in nobis sanctissima compleatur. Ex Neometi 24.
Iunij mensis die. Anno Christianorum millesimo quingentesimo quinto.

XI.

AD DOMINAM RICHMODEM DE HORST, MONASTERII SEBA-
censis Abbatisam, virginem Deo dicatam, &c.

PROPOSITVM nobis in animo fuerat, amabilis in Christo filia, vnà cum Iacobo Ca-
sæ Dei vicinior iam nobis Abbate, tuum adire cœnobium, & visitationis officium ad-
10 implere nobis commissum. Hæc autem nobis animo cogitantibus, nuncius ecce venit ex-
cellentissimi principis Ioachim Brandenburgensium Marchionis, qui suis me literis ad
primum Iulij mensis diem Bunnam cuocauit. Cum ergo breuitas temporis me aliorum
non sinat declinare, sitq; tanto morem gerere principi non solum honestum sed & neces-
sarium, propositum quod pro visitationis actu concepimus, cogimur immutare. Postridie
itaq; nauigio descensuri, quamuis existimemus non oportere tuam in Domino charitatē
multum nobis venerabilem literis docere nostris, quemadmodum commissis tibi vtiliter
& fructuose debeas præesse virginibus, quæ ab infantia Colonia apud S. Machabæos in
monasterio quam optime reformato, ad puritatem regulæ diui patris nostri Benedicti, &
sacras ad plenum didicisti literas, & sanctis moribus obseruantiam perfectè consecuta es
20 regularem: monere tamen & exhortari mansuetudinem tuam, vt magis in voluntatē
bona quod didicisti rectum, & opere perficias & sermone, paterna sollicitudo nos inducit.
Nemo enim tam doctus, tam sanctus, tam Deo inter claustrales inuenitur deuotus, qui eo
ipso quo cupit esse bonus, non fiat melior, quoties voluntati propriæ charitatis sanctæ a-
liena exhortatio adhibetur. De tua vero dilectione dubitare non possumus, quin verba
exhortationis nostræ & libenter accipias, & pro viribus omni tempore custodias. Horta-
mur itaq; tuam in Domino lesu Christo deuotionem, ita semper viuere, vt causam non habeas
timendi mortem. Solus enim Dei perfectus amor timendi mortem non habet causam,
vt pote qui se post dissolutionem carceris vitæ præsentis, in eo perpetue mansurum
non dubitat, quem positus in carne totis viribus amat. Seruus autem desidiosus & piger,
30 sciens voluntatem domini sui & non faciens, ad eius conspectum venire metuit, cuius
mandata se contempsisse recognoscit. Is vero qui dominum suum toto semper corde ama-
uit, eiusque voluntatem in omnibus exequi studuit, apparere coram eo non solum non
metuit, sed venire ad eius conspectum, à quo se non uult remunerandum, potius concupiscit.
Huius rei similitudinem ipse Dominus noster Iesus Christus in sacro nobis Euangelio clare
proposuit, quando fideles vsurarios de apportato lucro commendauit. Tu quoque ama-
ntissima in Christo filia, Domini & saluatoris nostri pecuniam assecuta, donum ab ip-
so intelligentiæ accepisti, quo magnum sacri amoris lucrum debeas reportare, cura præ-
camur quam diligentissime, ne hoc munus Dei preciosum in terram carnalium abscondas
passionem, neque carni plus quam oportet indulgeas, ne sacris prælata virginibus otio
40 torpescas. Memento quam sint breuioris preciosâ nobis indulta beneficia temporis, &
quam multa nobis liceat diebus quidem huius vitæ paucissimis bene recteque viuendo
præmittere bona. Esto commissarum tibi puritatis exemplar sororum, vitæ norma sacra-
toris, sententiæ memor legislatoris nostri Benedicti dicentis: *Omnia quæ abbatissa moniali-
bus suis dixerit esse contraria, in suis factis indicet non agenda.* Tunc enim, ô filia, vices Christi
in monasterio recte gesseris, cum subditas tibi virgines in omni puritate mentis & corpo-
ris, verbo & conuersatione præcedis. Inprimis igitur temetipsam diligenter considera, vt
cunctis purgata vitis, bonisque & sanctis decorata virtutibus Deo placeas, per continuum
seruentis desiderium amoris: ac deinde commissas tuo regimini, vt id ipsum sapiant velint
50 que in Domino lesu, qua poteris instantia sedulo cohorteris. Omni cura & sollicitudine
vigila super creditas tibi animas, ne qua in sedijs maligni pereat tentatoris, qui semper
circuit rugiens vt leo, ac stridens præ malignitate dentibus, quærensque aliquam Deo di-
catam virginem quam deuoret. Memor esto filia quam portetis thesaurum virginitatis
preciosum in vasis fictilibus: & vigila semper ne domū cordis vestri hostis valeat penetrare
malignus, ne hunc vestrum sanctis Dei angelis venerabilem subfuretur thesaurum,
Claudite corda vestra Deo virgines dicata, quoniam ipsa sunt fictilia vasa, in quibus the-
saurum portatis incomparabilem: ipsa sunt sceuaria, in quibus vnguentum continetis
angelicæ compositionis, quod ne effluat summa vobis sollicitudine vigilandum. Super-
greditur enim sancta virginitas naturæ conditionem humanam, per quam homines Ange-
Pp